

Univerzita Karlova
Filozofická fakulta

Zápis o části státní závěrečné zkoušky
Obhajoba závěrečné práce

Akademický rok: 2015/2016

Student: Bc. Lenka Pieterová
Datum narození: 12.09.1990
Identifikační číslo studenta: 92777209

Typ studijního programu: navazující magisterské
Studijní program: Filozofie
Forma studia: prezenční
Studijní obor: Filozofie
Identifikační číslo studia: 436393
Datum zápisu do studia: 24.09.2014

Název práce: Náзорnost' a význam u Edmunda Husserla
Jazyk práce: slovenština
Jazyk obhajoby: čeština
Obor práce: Filozofie
Vedoucí práce: Mgr. Hynek Janoušek, Ph.D.
Oponent(i): doc. Mgr. Jakub Čapek, Ph.D.

Datum obhajoby : 06.09.2016 **Místo obhajoby :** Praha
Termín: řádný
Průběh obhajoby: Diplomantka představila téma práce:

Práce tematizuje hlavní rozlišení Husserlovy rané teorie významu zejména ve vztahu k Husserlovu pojetí názoru. Zajímá ji význam jako ideální konstanta, podle níž se řídí jazyková praxe. Práce se pohybuje na pomezí epistemologie a zkoumání filosofické praxe. Ukazuje také, že Husserl se v Logických zkoumáních pokoušel o nalezení základů vědy. Základním Husserlovým východiskem při zkoumání jazyka je stanovisko osamělého hovoru. Z této perspektivy se význam ukazuje primárně jako ideální a identický útvar.

Vedoucí:

Práci četl, až když byla odevzdaná. Jeho posudek je proto poměrně kritický. V práci je řada základních chyb a přehlédnutí, která mohla být odstraněna, pokud by s ním diplomantka práci konzultovala. Práce pomíjí hlavní Husserlova rozlišení týkající se pojmu a názoru. Zároveň zbytečně zápolí s vyjasněním základních termínů u Husserla a s argumentační nejasností. Základní distinkce byly nejenom pominuty, ale občas do nich byla promítnuty významy odjinud. Práce je přesto obhajitelná: Jistý základní vhled do Husserlovy nauky poskytuje. Správně odlišuje rovinu objektivního významu od roviny subjektivních intencionálních prožitků. Podává správně základní Husserlovy sémiotické distinkce. Neposkytla však analýzu textu, která by se týkala teorie intencionality. Není podána ani analýza názoru a evidence na úrovni intencionálních prožitků jako takových. Není vysvětlen rozdíl mezi různými typy názoru a významu. Není vysvětlen rozdíl mezi významem a názorem.

Oponent:

Práce se opírá o poměrně krátkou textovou pasáž (první zkoumání druhého svazku Logických zkoumání). Vstupuje nicméně do analýz se zajímavou otázkou: Jak se má teorie významu k rozboru subjektivních aktů, v nichž je význam instanciován? Vystávají následující otázky:

1) Vtělení významové intence do slov není nezbytně nutná pro schopnost mýnit význam – Nakolik se tedy jedná teorii řeči? Autorka hájí Husserla tím, že neměl záměr vytvořit teorii řeči. Teorie významu by podle ní mohla být považována za pevnou intersubjektivní součást jakékoli řeči. Přitom vede analogii s Wittgensteinem – V čem spočívá tato analogie?

2) Hájí Husserl pojetí, podle něhož jazykové výrazy jsou pouze vyjádřené duševní stavy? Autorka tvrdí, že nikoli, Husserl je podle ní logik a zároveň transcendentalista. Nedozvíme se však, v jakém smyslu. Co je podle ní transcendentalismus v Logických zkoumáních?

3) Problém vtělení do slov: význam je myslitelný i bez řečové realizace. Znamená to, že můžeme použít jakákoli slova pro mínění určitého významu? Autorka sama místy připouští neadekvaci významu a vyjádření.

4) Zatěžuje subjektivní realizace významové mínění čistou logičností významů, nebo zde žádný rozpor nevzniká? Oponent našel dva postoje k této otázce: odpověď, že nijak nezatěžuje. Na jiných místech však autorka sama zároveň o tomto postoji vyslovuje pochybnost.

V práci je mnoho chyb a překlepů. Textová báze je příliš malá.

Odpověď diplomantky

Uznává, že nedostatečně rozlišila mezi empirickým a kategorickým názorem – navíc slučuje s rozlišením na perceptivní a imaginativní názor, ačkoli obojí není totéž. Dodatečně vysvětlila rozlišení, která ve svém práci pominula. Transcendentalismus v jejím pojetí znamená: subjektivita je nutnou, nikoli však dostatečnou podmínkou konstituce v logické oblasti. Předmětnost je nám daná vždy v subjektivní intencionální aktivitě, názorem se ustavuje vztah k objektivitě. Objektivita zůstává neměnnou. Pokud jde o analogii s Wittgensteinem: Husserlova teorie poskytuje stejně dobrý nástroj k vysvětlení řečové praxe jako Wittgensteinova teorie.

Klasifikace obhajoby:

dobře

Předseda komise:

Dr. habil. Jindřich Karásek, Dr. (přítomen)

Členové komise:

Mgr. Václav Němec, Ph.D. (přítomen)

doc. Mgr. Jakub Čapek, Ph.D. (nepřítomen)

prof. PhDr. Pavel Kouba (přítomen)

Mgr. Ondřej Švec, Ph.D. (nepřítomen)